

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สังคมแห่งโลกาภิวัตน์ (Globalization) เป็นสังคมที่มีองค์ประกอบซับซ้อนเชื่อมโยงต่อกันอย่างกว้างขวาง และมีความสัมพันธ์ส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกันอย่างรวดเร็ว ผลักดันให้สังคมไทยมุ่งความสำเร็จทางวัตถุ คนในสังคมแสวงหาความสำเร็จในชีวิต ทางด้านเศรษฐกิจ บ้างก็แสวงหาอำนาจ บ้างก็แสวงหาผลประโยชน์จนหลายคนมองเห็นตรงกันว่าปัจจุบันสังคมไทยเริ่มอ่อนแอลงเรื่อยๆ และกำลังเผชิญกับภาวะวิกฤติหลายด้านทั้งด้านการเมือง การศึกษา ศาสนา เศรษฐกิจ สังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่พึงวิตกกังวล คือ ปัญหาความเสื่อมถอยในด้านคุณธรรมจริยธรรมของคนในประเทศ ทั้งในระดับนักการเมือง ข้าราชการหรือคนในแวดวงอาชีพอื่น ๆ ภาพที่เห็นชัดเจนและเป็นข่าวอยู่ทุกวัน ก็คือ การทุจริตคอร์รัปชัน การก่ออาชญากรรม การเสพ และค้ายาเสพติด สวนดุสิต โพล (มดิชน, 2560) ได้สำรวจปัญหาสังคมไทย พบว่า ปัญหาอันดับที่ 1 คือ การหลอกลวง / ล้วงละเมิดทางเพศ / ค้ำมนุษย์ 81.53 % อันดับที่ 2 การทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ในแวดวงราชการ / เรียกรับสินบน 80.21% อันดับที่3ความรุนแรงโหดร้ายในครอบครัว / ฆ่าคน / การทำร้ายกันในครอบครัว 78.32 % อันดับที่ 4 การปล้นฆ่า ชิงทรัพย์ / ลักทรัพย์ 71.81 % และอันดับที่ 5 การหลอกลวงต้มตุ๋น / น้อ โกงทรัพย์สินเงินทอง 61.20 % และสอดคล้องกับจากการสำรวจของนิด้าโพล (นิด้าโพล, 2560) ได้สำรวจปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในปัจจุบันที่ปรากฏเป็นข่าวตามสื่อต่าง ๆ เช่น การฆาตกรรม การทะเลาะวิวาท การข่มขืน หรือกระทำชำเราทางเพศ การปล้น ชิงทรัพย์ หรือก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.32 ระบุว่า มีความรุนแรงมาก เพราะสภาพสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนไป เศรษฐกิจตกต่ำ ผู้คนเครียดกันมากขึ้น อารมณ์รุนแรงขึ้น สภาพจิตใจที่เสื่อมลง ขาดศีลธรรม ไม่มีจิตสำนึก เกิดจากพฤติกรรมเลียนแบบ มีเหตุการณ์เกิดขึ้นบ่อยครั้ง และผู้ที่ก่อเหตุมีอายุลดน้อยลง อีกทั้งยังมีวิธีการที่รุนแรงและโหดเหี้ยมมากขึ้นเรื่อย ๆ ส่วนหนึ่งเกิดจากการเลี้ยงดู ของครอบครัว ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาให้ กฎหมายอ่อนแอ ไม่เด็ดขาด สังคมไทยอ่อนแอ และบางส่วนระบุว่า มีแรงงานต่างด้าวเข้ามาในไทยมากขึ้นและขาดการควบคุม รongลงมา ร้อยละ 41.52 ระบุว่า มีความรุนแรงค่อนข้างมาก เพราะสังคมไทยทุกวันนี้เปลี่ยนไป กฎหมายบ้านเมืองอ่อนแอ ไม่เด็ดขาด คนจึงไม่เกรงกลัวกฎหมายกลัวที่จะก่อเหตุมากขึ้น พื้นฐานครอบครัวที่ขาดการ

เลี้ยงดู หรือขาดความเอาใจใส่ สภาพจิตใจของคนที่เกี่ยวข้องลง ใจร้อนมากขึ้น ขาดการควบคุม นอกจากนี้ยังระบุว่า เป็นเพราะ ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ยาเสพติด การแต่งกายของผู้หญิงที่ล่อแหลม มีการก่อเหตุอาชญากรรมแทบรายวัน ซึ่งสมัยก่อนมีการก่ออาชญากรรมไม่เยอะเหมือนในปัจจุบัน และสื่อทุกวันนี้เข้าถึงได้ง่ายจึงเกิดพฤติกรรมการเลียนแบบ เกิดขึ้นในสังคม

สภาพของสังคมไทยโดยรวมมีการเปลี่ยนแปลงไปตาม โลกอยู่ตลอดเวลา โดยมีความเป็นวัตถุนิยมมากขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรมของคนในสังคมตามมา กล่าวคือ การหย่อนในศีลธรรม จริยธรรม ขาดระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบ เกิดการเอาใจเปรียบกันของคนในสังคม ส่งผลให้วิถีชีวิตและค่านิยมดั้งเดิมที่ดั้งงามของคนไทยเริ่มจางหายไปพร้อม ๆ กับการล่มสลายของสถาบันครอบครัว ชุมชน และวัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งจากสภาพปัญหาต่างๆ เหล่านี้เกิดจากการขาดสมดุลในการพัฒนา คือ มุ่งเน้นแต่การรับเอาความเจริญทางวัตถุโดยมิได้เน้นจริยธรรมควบคู่ไปด้วย การเปลี่ยนทางสังคมจากความเรียบง่ายไปสู่สังคมที่ซับซ้อน เกิดการแข่งขันในทุกแง่มุม พ่อแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้านไม่มีเวลาให้กับลูก จากครอบครัวที่มีความอบอุ่นช่วยเหลือกันกลายเป็นครอบครัวเดี่ยว ปล่อยลูกให้อยู่กับพี่เลี้ยง อยู่หน้าจอโทรทัศน์อยู่กับสื่อ จนซึมซับสื่อแบบผิด ๆ และขาดพ่อแม่ หรือผู้ใหญ่คอยชี้แนะรวมทั้งการยอมรับวัฒนธรรมต่างชาติที่เข้ามาตามกระแส โลกาภิวัตน์ โดยขาดวิจารณญาณ คุณธรรมจริยธรรมที่เคยควบคุมพฤติกรรมของสังคมของคนไทยดั้งเดิมถูกละเลยจากคนจำนวนมากขึ้นอำนาจวัตถุนิยมจึงมีอิทธิพลเหนือคุณธรรม จริยธรรมที่ดั้งงามจึงทำให้เกิดปัญหาหลายด้านไม่ว่าจะเด็กหนีโรงเรียน ดิคาเสพติด รวมทั้งการก่ออาชญากรรมต่าง ๆ จนถึงผู้ใหญ่การปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมจึงต้องปลุกฝังตั้งแต่ปฐมวัย โดยความร่วมมือกันจากทุกฝ่ายเพราะเด็กเล็ก ๆ เหมือนผ้าขาวรอให้ผู้ใหญ่แต่งแต้มสีสันหรือดั่งคำกล่าวที่ว่า “ไม้อ่อนคั่งง่าย ไม้แก่ค้ำยาก” (นิเวศน์ คำรัตน์, 2552, น. 2)

อุดมการณ์ของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิต และสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่าง ปัญญาธรรม คุณธรรมและวัฒนธรรมเป็นการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อคนไทยทั้งปวงมุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลุกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขึ้นพื้นฐาน และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาชีวิตสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ เป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” โดยมีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาคนตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และทักษะ

คุณธรรมและจิตสำนึกที่พึงประสงค์ และอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข (จิระ งามศิลป์ และคณะ, 2550, น. 171) โดยเน้นเรื่องการศึกษาประเภทเป็นตัวสร้างสันติสุขให้มนุษย์ คือ การศึกษาศีลธรรมเป็นรากฐาน ส่วนการศึกษาที่ทำลายมนุษย์ คือ การศึกษาที่ทำนุ เรียกว่า “หมาหางด้วน” ซึ่งเป็นการศึกษาที่มีแต่ความรู้ความสามารถแต่ขาดคุณภาพในการควบคุมตนเอง จึงไม่สมบูรณ์ จริยธรรมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต และสังคมที่จะดำรงอยู่อย่างสันติสุข โดยเฉพาะยุคสมัยนี้สังคมมีความเสื่อมโทรมทางด้านจิตใจ ผู้คนห่างเหินศีลธรรมจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเร่งรัดเสริมสร้างจริยธรรมและพัฒนาทางด้านจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนในสังคมยุคใหม่การแต่งกายทันสมัย กล้าคิด กล้าทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมมากขึ้น (พุทธทาสภิกขุ, 2555, น. 7 - 8) โดยไม่คำนึงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเอง และยังมีสถานเริงรมย์ที่ทันสมัยหลากหลายรูปแบบซึ่งกลายเป็นสถานที่เที่ยวเตร่และมั่วสุมของวัยรุ่น พร้อมทั้งมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างรุนแรงทำให้รัฐบาลในปัจจุบันประกาศทำสงครามกับยาเสพติด และก็เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบสร้างความเสื่อมโทรมให้สังคมไทย เป็นเหตุทำให้เยาวชนและบุคคลส่วนใหญ่ขาดคุณธรรมจริยธรรมการศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพประชากร ทั้งทางด้านการศึกษา การดำเนินชีวิต จนกระทั่งในเรื่องการพัฒนาความเจริญเติบโตทางระดับสติปัญญา และจริยธรรมของมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพเต็มที่ เพื่อที่จะนำไปพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และวัฒนธรรม โดยหวังให้มนุษย์มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุขไม่มีปัญหา ไม่มี ความวุ่นวาย นั่นคือ การจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นการจัดการศึกษาเพื่อชีวิต และสังคม ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 1 มาตรา 6 ความว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติ ปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับกรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน 3) คือ การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ด้านการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ของประเทศไทยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ประกอบด้วย 1) คือ การปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ อาทิ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย และจิตสาธารณะ

การที่จะแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมของสังคมได้จะต้องเสริมสร้างวินัยให้บุคลากรที่อาศัยอยู่ในประเทศอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ไม่ควรปล่อยให้ป็นภาระของรัฐบาลแต่ฝ่ายเดียวแต่ทุกครั้งที่กล่าวถึงปัญหาคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยหลายคนมักจะมองไปที่กระบวนการจัดการศึกษา และตอกย้ำเสมอว่าเป็นความล้มเหลวของระบบการศึกษา แต่หากทุกฝ่ายเปิดใจยอมรับว่าปัญหา

เรื่องคุณธรรมจริยธรรมนั้นเป็นปัญหาใหญ่ระดับชาติการแก้ไขปัญหานี้จะต้องเริ่มต้นจากครอบครัว สถานศึกษา และที่สำคัญที่สุด คือ ผู้ใหญ่ทุกคนในสังคมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กและเยาวชน เนื่องจากการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรมให้ประสบผลสำเร็จสูงสุดนั้นต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่าง ถ้าพิจารณาจากพื้นฐานปัญหาคุณธรรมจริยธรรมของเด็กและเยาวชนไทย ส่วนหนึ่งนั้นเริ่มจาก “ปัญหาด้านครอบครัว” ซึ่งเกิดจากการที่ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน พ่อแม่ไม่มีเวลา ให้นุทรหลาน การใช้ความรุนแรงในครอบครัว สัมพันธภาพภายในครอบครัวเสื่อมถอยลง พ่อ - แม่ - ลูก ไม่ได้ทำบทบาทหน้าที่ของตนเต็มที่เลยการอบรมปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรม ค่านิยม รวมทั้ง การหล่อหลอมบุคลิกภาพและพฤติกรรมที่พึงประสงค์สักการะ โดยให้เป็นหน้าที่ของสถาบันอื่น ในสังคมมากขึ้น เช่น สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน และอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งเป็นประเด็นปัญหา ของสังคมที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนไทยลำดับต้น ๆ เช่น ขาดความอบอุ่นจากครอบครัว ซึ่งจะนำไปสู่การมีความรัก การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร รวมถึงภัยจากสื่อเทคโนโลยี โดยเฉพาะ อินเทอร์เน็ต และการเข้าถึงอบายมุขทั้งหลาย บุหรี่ ยาเสพติดได้ง่ายดาย และที่สำคัญ คือ “การขาด แบบอย่างที่ดี” สังคมอยากเห็นภาพเด็ก และเยาวชน เป็นเช่นไร ทุกคนในสังคมทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ผู้บริหาร นักการเมือง ผู้นำสังคม ผู้นำประเทศต้องประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีเช่นกัน เพราะการเป็นแบบอย่างที่ดีนั้นถือเป็นวิธีการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่ดีที่สุด จึงเป็น หน้าที่ของทุกคนในประเทศชาติที่จะช่วยเหลือกันโดยเริ่มต้นที่เด็กและเยาวชน ด้วยการอบรมจนเกิด เป็นนิสัยและนำเอาวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก เปรียบเสมือนการเตรียมให้เด็กเป็นผู้ใหญ่ที่ดี ในอนาคต พฤติกรรมที่แสดงออกจึงจะเป็นที่ยอมรับของสังคม อย่างไรก็ตามบทบาทของเยาวชน ในปัจจุบันถูกมองด้วยภาพลักษณ์ที่ไม่ดีหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องยาเสพติด การพนัน การเที่ยว กลางคืน รวมถึงการแต่งกายของนักเรียน นักศึกษาที่ไม่เหมาะสมกับความเป็นนักเรียน นักศึกษา เช่น การแต่งกายผิระเบียบ แต่งกายล่อแหลม เป็นต้น ซึ่งเป็นมูลเหตุก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ การที่นักเรียนนักศึกษาขายบริการทางเพศเพียง เพื่อหาเงินมาใช้จ่ายฟุ่มเฟือย การอยู่ร่วมกันฉันท์ สามีภรรยา การทะเลาะวิวาท ของนักศึกษาทั้งภายในสถาบันเดียวกันและต่างสถาบันล้วนเป็นปัญหา ของเยาวชนนักศึกษาทั้งนั้น (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์, 2556, น. 3)

มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งหมด จำนวน 11 แห่ง เป็นสถาบันอุดมศึกษา หรือเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตกำลังคนระดับอุดมศึกษาที่มีภารกิจหลัก 4 ประการ คือ การผลิต บัณฑิตการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ การบริการวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะบทบาทในการสร้างสรรค์ทรัพยากรบุคคล หรือว่าผลิตบัณฑิตให้สามารถ ปฏิบัติหน้าที่ได้โดยมีคุณภาพ เพื่อสร้างความรู้และใช้ความรู้ในการสร้างคนให้เป็นคนดีคนเก่งและ

ตรงกับความต้องการของสังคมนั้น การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ความสำคัญกับคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการศึกษาโดยมุ่งหวังให้ผลผลิตคือนิสิต นักศึกษา เป็นผู้ที่มีศักยภาพ มีความรู้ความสามารถอย่างรอบด้านทั้งในเชิงวิชาการและในเชิงคุณธรรมจริยธรรม เพื่อออกไปเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในมิติต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม แต่ในขณะเดียวกันด้วยเหตุปัจจัยทางสังคม หรือบริบทแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ได้ส่งผลให้พฤติกรรมของนิสิต นักศึกษาบางส่วนยังคงมีปัญหาในเชิงคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นส่วนความดีที่จะไปเสริมสร้างความรู้ให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ด้วยความรู้คู่ความดีเป็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของทุกสถาบัน เช่น ปัญหาความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต การรักษาระเบียบวินัย และความสามัคคี เป็นต้น ซึ่งเห็นได้จากการศึกษาวิจัยของ วราลี โกศัย และคณะ (2551) ได้สำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า ปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมมาปฏิบัติ 2 ส่วน คือ นักศึกษามีปัญหาที่ตัวบุคคลมีความเงินอายในการทำ ความดี ไม่ตรงต่อเวลา ไม่รู้จักประหยัด ไม่มีความซื่อสัตย์ ขาดแรงจูงใจ เป็นต้น และนักศึกษามีปัญหาในส่วนการทำงานกลุ่ม คือ ไม่ช่วยงานเพื่อน ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ดวงสุดา พินนอก และสุพรรณ บุญมา (2548) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาสาขาการศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ และด้านการรักษาระเบียบวินัย พบว่า ในภาพรวม นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอยู่ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการรักษาระเบียบวินัย และด้านความซื่อสัตย์

นอกจากนี้ จันทิมา งาน โศกกรวด และเดือนจิต เหมพงศ์พันธุ์ (2552) ได้ศึกษาการรับรู้ ทศนะ และการนำไปใช้ปฏิบัติด้านจริยธรรมทางธุรกิจของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ผลการศึกษาวิจัยพบว่า 1) การรับรู้จริยธรรมทางธุรกิจของนักศึกษาด้านจรรยาบรรณที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ นักศึกษารับรู้น้อยที่สุด 2) ทศนะต่อจริยธรรมทางธุรกิจของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ด้านการส่งเสริมการขายของผู้ประกอบการ ด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการ ด้านจรรยาบรรณในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ และด้านความปลอดภัยการบริโภคสินค้าและบริการ นักศึกษามีระดับทศนะอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทศนะด้านความรับผิดชอบต่อการใช้แรงงาน อยู่ในระดับน้อย 3) การนำจริยธรรมทางธุรกิจ ไปใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพของนักศึกษา ด้านความรับผิดชอบต่อการใช้งาน และด้านความปลอดภัยในการบริโภคสินค้าและบริการด้านธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการส่งเสริมการขายของผู้ประกอบการ ด้านการอนุรักษ์

สิ่งแวดล้อม ด้านความรับผิดชอบ และด้านจรรยาบรรณในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ประจวบจันทร์หมื่น และคณะ (2551) ได้ศึกษาวิจัยคุณธรรมจริยธรรมของ นักศึกษาภาคปกติ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ในการเคารพกฎจราจร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา คุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาภาคปกติในการเคารพกฎจราจร เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรม การไม่เคารพกฎจราจร รวมทั้งแนวทางในการแก้ไขพฤติกรรมดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า ด้านพฤติกรรม การไม่เคารพกฎจราจร พบว่า ยังมีนักศึกษาไม่เคารพกฎจราจรในมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มีพฤติกรรม การไม่เคารพกฎจราจรอยู่ 2 พฤติกรรม คือ การจอดรถในที่ห้ามจอด และการไม่เคารพป้ายจราจร โดยการขับรถย้อนศรในที่ห้ามเลี้ยวในการศึกษาครั้งนี้พบสาเหตุหลักที่ทำให้ยังคงเกิดพฤติกรรม การไม่เคารพกฎจราจรอยู่ คือ เกิดจากพฤติกรรมของนักศึกษาที่ยังขาดคุณธรรมจริยธรรมเรื่องการ สร้างคุณค่าให้กับตัวเอง นั่นคือ การสร้างภาพลักษณ์เรื่องคุณค่า ความเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ ศรีสะเกษที่มีคุณธรรมจริยธรรมที่ยังไม่เกิดขึ้น เนื่องจากยังมีกิจกรรมเชิงสร้างสำนึกน้อยเกินไป ในมหาวิทยาลัยฯ ซึ่งกิจกรรมด้านการจราจรส่วนใหญ่เป็นเชิงให้ข้อมูลมากกว่าการสร้างสำนึก และ สอดคล้องกับศึกษาของ ฐานปณีย์ พลีสฐ์เนาวกุล และพรสวรรค์ สุวัฒน์ศรี (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและหารูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย แบบมีส่วนร่วม โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหา ด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ การแต่งกายผิดระเบียบ ชู้สาว ไม่ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ไม่ซื่อสัตย์ ขาดวินัย ขาดความรับผิดชอบ ดื่มสุราเล่นการพนัน ยาเสพติด เที่ยวกลางคืน ส่งเสียงดังรบกวนคนอื่น ทะเลาะวิวาท ไม่มีสัมมาคารวะ พูดจาไม่เหมาะสม 2) การเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา ปัญหาที่สำคัญที่สุด และต้องรีบเร่งแก้ไข คือ ปัญหาด้านการไม่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน 3) รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ด้านการไม่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักศึกษาเป็นรูปที่ต้องมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ด้านหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ระบบการเรียนรู้ ระบบการดูแลช่วยเหลือ กิจกรรมเสริมหลักสูตร การสนับสนุน ความร่วมมือเครือข่าย แหล่งเรียนรู้ ทรัพยากร ภูมิทัศน์และบรรยากาศ ซึ่งควรเป็น รูปแบบที่ต้องมีการจัดการตั้งแต่ต้น โยบายของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้มาจากคณะกรรมการที่ปรึกษา อธิการบดี และคณะกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานย่อยต่าง ๆ เช่น คณะ สำนัก ภาควิชา สาขาวิชา เสนอโครงการ และแผนงานให้สอดคล้องกับนโยบาย โดยมีข้อเสนอแนะ ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมระดับมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญในการพัฒนา บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษา ประกาศเกียรติคุณนักศึกษาที่เรียนดี ประพฤติดี และกำหนดนโยบายการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมระดับคณะและมีการติดตามประเมินผล อย่างต่อเนื่อง

สภาพปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นเป็นปัญหาในเชิงคุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษาที่สถาบันการศึกษา จะต้องตระหนักให้ความสำคัญในการแก้ไขและพัฒนา โดยจะมุ่งสอนให้นิสิต นักศึกษามีความรู้เพื่อสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อ หรือทำงานเป็นหลักเท่านั้น โดยละเลยไม่นำพาใส่ใจ ต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาไม่ได้แล้ว สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการ เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ มีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพควบคู่ กับการมีคุณธรรมจริยธรรม มีแนวนโยบายที่วางกรอบในการพัฒนาจริยธรรมของนิสิตนักศึกษา ไว้อย่างชัดเจน ทั้งจากการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นความรู้คู่คุณธรรมจริยธรรม การจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่หลากหลาย การเป็นแบบอย่างที่ดีของครูอาจารย์ผู้ให้การศึกษาหรือ ที่เรียกว่า “ครูต้นแบบ” นิสิตนักศึกษาและบัณฑิตควรสร้างจิตสำนึกและตระหนักในบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของตน ฝึกฝนเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งการดำเนินการ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมจากกระบวนการต่าง ๆ ทางสังคม ทั้งจากสถาบัน ครอบครัวยุทธศาสตร์ อาจารย์ผู้สอน นิสิตนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันอุดมศึกษา ทั้งหมดล้วนมีส่วนสำคัญ ในการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาทั้งสิ้น

ดังนั้น ด้วยสภาพปัญหา และความสำคัญของการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา ดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาจริยธรรม ให้เกิดแก่นิสิตนักศึกษาเพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้มาไปใช้ในทางที่ถูกและเกิดประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติ คือ เป็นทั้งคนดี และคนเก่ง ต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของพฤติกรรมเชิงจริยธรรม เป็นอย่างไร

1.2.2 โมเดลเชิงโครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นอย่างไร

1.2.3 รูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นอย่างไร

1.2.4 ผลการทดลอง และประเมินรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อค้นหากรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

1.3.2 เพื่อตรวจสอบโมเดลสมการโครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3.3 เพื่อสร้างรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.3.4 เพื่อทดลองและประเมินรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.4 สมมติฐานการวิจัย

โมเดลสมการโครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.5 ขอบเขตการวิจัย

รูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แบ่งขอบเขตการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การค้นหากรอบแนวคิดเชิงสาเหตุพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตารางที่ 1.1

เนื้อหาสาระของการวิจัยเป็นการค้นหาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา

กรอบแนวคิด	ตัวแปร
มิติความเข้าใจ (Understanding)	ความเข้าใจในจริยธรรม
มิติทัศนคติ (Attitude)	การทัศนคติเชิงจริยธรรม
มิติวิจารณ์ญาณ (Judgment)	การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม
มิติพฤติกรรม (Behavior)	การแสดงออกเชิงจริยธรรม
มิติบุคลิกภาพ (Personality)	การมีบุคลิกลักษณะเฉพาะบุคคล

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (Document) และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Expertise)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาในระหว่าง เดือนมกราคม 2561

ระยะที่ 2 การศึกษาเพื่อตรวจสอบโมเดลสมการโครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การตรวจสอบโมเดลสมการโครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 11 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดร (มร.อศ.), มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มร.ม.), มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย (มร.ล.), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (มร.สน.), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (มร.นม.), มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (มร.บร.), มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ (มร.สร), มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี (มร.อบ.), มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ (มร.ชย.), มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด (มร.รอ.) และมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (มร.ศก.)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ตัวแปรอิสระ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 3 มิติ ได้แก่

2.1.1 มิติพื้นฐานส่วนบุคคลของนักศึกษา (Personal)

2.1.1.1 ด้านการกล่อมเกลாத่างจริยธรรมของครอบครัว (Training)

2.1.1.2 ด้านความเชื่อในคำสอนทางศาสนา (Believe)

2.1.1.3 ด้านการความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเอง (Self

- Control)

2.1.2 มิติบริบทแวดล้อมทางสังคม (Environment)

2.1.2.1 ด้านการรับรู้เลียนแบบผ่านสื่อ (Multi Media)

2.1.2.2 ด้านการเป็นผู้ชี้นำทางจริยธรรมของอาจารย์ (Lecturer)

2.1.2.3 ด้านการคบกับเพื่อนมิตร (Friends)

2.1.3 มิติสถาบันการศึกษา (Institutes)

2.1.3.1 ด้านนโยบายในการพัฒนาจริยธรรม (Policy)

2.1.3.2 ด้านการบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตร (Curriculum)

2.1.3.3 ด้านกิจกรรมเชิงจริยธรรม (Activity)

2.2 ด้านตัวแปรตาม

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย พฤติกรรม 5 ด้าน ได้แก่

2.2.1 ด้านความเข้าใจ (Understanding)

2.2.2 ด้านทัศนคติ (Attitude)

2.2.3 ด้านวิจารณ์ญาณ (Judgment)

2.2.4 ด้านพฤติกรรม (Behavior)

2.2.5 ด้านบุคลิกภาพ (Personality)

3. ด้านแหล่งข้อมูล

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การตรวจสอบโมเดลสมการ โครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

3.1.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปีการศึกษา 2560 ทั้งหมด 11 แห่ง จำนวน 161,279 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปีการศึกษา 2560 ทั้งหมด 11 แห่ง จำนวน 400 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ (Yamane, 1973, p. 727) และการสุ่มแบบง่าย

3.1.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ ใช้เวลาในระหว่าง เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2561

ระยะที่ 3 การสร้างรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การสร้างรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัย ขอความอนุเคราะห์ใช้ห้องประชุมบุญรัตน์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 ผู้วิจัย นำข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์คั่นหากรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของการวิจัยระยะที่ 1 และข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในระยะที่ 2

มาสร้างเป็นร่างเป็นรูปแบบการพัฒนาภายใต้แนวคิดทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ โดยการควบคุม และให้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นทำการสร้างรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสม ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ และตัวแทนกลุ่มเป้าหมาย

3. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยระยะที่ 3 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการทางการศึกษา นักวิชาการกองพัฒนานักศึกษา และตัวแทนนักศึกษา จำนวน 20 คน โดยเลือกแบบ เฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสัมภาษณ์จากผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการทางการศึกษา นักวิชาการกองพัฒนานักศึกษา และตัวแทนนักศึกษา จำนวน 20 คน

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data)

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในระยะที่ 3 นี้ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป

4. ขอบเขตด้านเวลา

สร้างรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมจากผู้เชี่ยวชาญในช่วงเดือน เมษายน 2561
ระยะที่ 4 เพื่อทดลองและประเมินรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. กลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย

ทดลอง และประเมินการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มเป้าหมาย คือ ตัวแทนนักศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 / 2561 จำนวน 150 คน โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งผู้วิจัยมีเหตุผลในการเลือกเป็นกลุ่มทดลอง คือ เป็นพื้นที่ที่ทำให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย และสะดวกในการขอความร่วมมือในการทดลองใช้พัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้

2. ด้านพื้นที่

ทดลอง และประเมินรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยใช้ห้องเรียน ห้องประชุม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

3. ด้านเวลา

ทดลอง และประเมินรูปแบบการพัฒนาจากผู้เชี่ยวชาญในช่วงเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2561

4. ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 4 คือ

4.1 แบบสอบถามแบบรวบรวมข้อเสนอแนะและคำวิจารณ์ เสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ผู้วิจัยนำผลการวิจัยในระยะที่ 1 ที่ 2 และที่ 3 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเป็นไปได้ และให้ข้อเสนอแนะ

4.2 แบบทดสอบวัดความรู้ก่อน - หลังเรียน

4.3 แบบสังเกตพฤติกรรม

4.4 แบบประเมินความพึงพอใจการเข้าร่วมกิจกรรม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data)

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในระยะที่ 4 นี้ ผู้วิจัย วิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

“รูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม” หมายถึง ตัวแบบ หรือ โครงสร้างพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ได้สังเคราะห์จากผลการวิจัย เพื่อใช้เป็นแบบในการพัฒนาพฤติกรรมของนักศึกษา ให้มีความเข้าใจ ทักษะคิด วิเคราะห์ หรือการใช้เหตุผลแสดงออกและบุคลิกภาพที่ดีขึ้น หรือ ทำให้เจริญขึ้นจากพฤติกรรมการกระทำ หรือการแสดงออกที่มีและเป็นอยู่เดิม

“พฤติกรรมเชิงจริยธรรม” หมายถึง การประพฤติ หรือการปฏิบัติของนักศึกษาที่แสดงออกถึงการมีจริยธรรมทั้งด้านความคิดคำพูด และการกระทำเป็นความประพฤติที่ดั่งงามที่สังคมนิยมเห็นชอบ และสนับสนุน หรือการที่บุคคลงดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ หรือค่านิยมในสังคมนั้น เช่น การให้ทานช่วยเหลือผู้อื่น การเสียสละเพื่อส่วนรวม การช่วยเหลือผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก เป็นต้น

โดยมีพื้นฐานมาจากประเพณี กฎหมาย ศีลธรรมทางศาสนา ค่านิยม วัฒนธรรม รวมถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วย พฤติกรรมเชิงจริยธรรม 5 ด้าน คือ ด้านความเข้าใจด้านทัศนคติ ด้านวิจารณ์ญาณ หรือการใช้เหตุผลด้านการแสดงออกและด้านบุคลิกภาพ

“ความเข้าใจ” หมายถึง ความเข้าใจเชิงในจริยธรรมในความถูกต้องดีงามของนักศึกษาสามารถรู้ และทราบถึงความผิด ชอบ ชั่ว ดีสามารถทราบได้ว่าพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่ดี ถูกต้องเหมาะสม และพฤติกรรมใดเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี เป็นสิ่งที่ผิดและไม่ควรกระทำ

“ทัศนคติ” หมายถึง ทัศนคติเชิงจริยธรรม เป็นความรู้สึกรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะ หรือ พฤติกรรมต่าง ๆ ว่าตนชอบ หรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในลักษณะนั้น ๆ เพียงใด

“วิจารณ์ญาณ” หมายถึง การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษา โดยใช้วิจารณ์ญาณในความมี เหตุผลในการเลือก และตัดสินใจที่จะกระทำ หรือเลือกที่จะไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นเหตุจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำของบุคคล

“พฤติกรรม” หมายถึง การแสดงออกเชิงจริยธรรมของนักศึกษาที่แสดงออก หรือมีอากัปกริยา ทำทางที่ดีงามทางการกระทำคำพูด และความคิด โดยถูกต้อง และเหมาะสมทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคมรวมการถึงการงดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ หรือค่านิยมของสังคมด้วย

“บุคลิกภาพ” หมายถึง ลักษณะนิสัยส่วนบุคคลของนักศึกษาในการคิดและการแสดงออกรวมทั้ง ทัศนคติ ซึ่งสามารถแสดงออกมาได้ทั้งทางร่างกาย และจิตใจ โดยสะท้อนออกมาให้ผู้อื่นเห็น และมีอิทธิพลต่อบุคคลในสถานการณ์ต่าง ๆ

“มิติพื้นฐานส่วนบุคคล” หมายถึง การที่นักศึกษามีภูมิหลัง หรือพื้นฐานส่วนตัวของแต่ละบุคคล ที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยเบื้องต้นที่จะนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมอันประกอบด้วย ด้านการกล่อมทางจริยธรรมของครอบครัว ด้านความเชื่อในคำสอนทางศาสนา และความสามารถ ในการควบคุมพฤติกรรมตนเอง

“การกล่อมเกลาทางจริยธรรมของครอบครัว” หมายถึง การที่สถาบันครอบครัวของนักศึกษา ทำหน้าที่ในการหล่อหลอม อบรม ถ่ายทอดคำสั่งสอน หรือคุณลักษณะการกระทำ หรืออาการที่ดีงาม อันเป็นการแสดงออกทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างแก่สมาชิกในครอบครัว

“ความเชื่อในหลักคำสอนทางศาสนา” หมายถึง การที่นักศึกษามีความเลื่อมใสศรัทธาในหลัก คำสอน หรือพิธีกรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ โดยการแสดงออกถึงความเชื่อด้วยการปฏิบัติ การร่วมกิจกรรมทางศาสนา และดำเนินชีวิตประจำวันตามหลักคำสอนของศาสนานั้น ๆ

“ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเอง” หมายถึง ความสามารถของนักศึกษาในการ อดทนอดกลั้นที่จะแสดงพฤติกรรมได้อย่างสอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือสิ่งเร้าของตน โดยประเมิณ เงื่อนไข และสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยการควบคุมพฤติกรรมที่เกิดจากความละเอียดต่อการกระทำผิด

ที่เกิดขึ้นภายในใจและความเกรงกลัวต่อผลแห่งการกระทำผิดชั่วร้ายต่อการรู้เห็นของผู้อื่นสามารถที่จะยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่ดีนั้นไว้ได้

“มิติบริบทแวดล้อม” หมายถึง การที่นักศึกษาที่มีปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเชิงจริยธรรมได้ ประกอบด้วย ด้านการรับรู้เลียนแบบผ่านสื่อ ด้านการเป็นต้นแบบทางจริยธรรมของอาจารย์ และด้านการเป็นผู้เนบซิดด้วยกัลยาณมิตร

“การรับรู้เลียนแบบผ่านสื่อ” หมายถึง พฤติกรรมการรับรู้เลียนแบบของนักศึกษาที่เกิดจากการได้เห็นพฤติกรรมของบุคคลต้นแบบ หรือบุคคลที่ตนชื่นชอบ เช่น ดารา นักร้อง นักแสดง เป็นต้น ที่ปรากฏทางสื่อชนิดต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์วิทยุ หนังสือพิมพ์ เกมคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้นให้เกิดการลอกเลียนแบบในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป

“การเป็นผู้ชี้นำทางจริยธรรมของอาจารย์” หมายถึง การที่อาจารย์ผู้ว่ากล่าวสั่งสอน แนะนำ ตักเตือน ชี้นำทางในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม รวมถึงการแสดงออกด้านการประพฤติ และปฏิบัติของอาจารย์ในด้านบุคลิกภาพทั่วไป และจริยธรรมที่เหมาะสมของอาจารย์ผู้สอนที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธา และถือเป็นแบบอย่างด้วยการแนะนำและทำให้ดู

“การคบกัลยาณมิตร” หมายถึง การที่นักศึกษามีการคบค้าสมาคม หรือการแวดล้อมด้วยเพื่อนที่ดีงามซึ่งเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมคอยช่วยเหลือ แนะนำ ชักจูงในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม และดีงามทางจริยธรรม

“มิติสถาบันการศึกษา” หมายถึง การที่มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันหลักที่ทำหน้าที่ในการหล่อหลอมพฤติกรรมในห้วงค์ความรู้ สติปัญญาแก่นักศึกษา ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่แสดงออกเชิงจริยธรรมของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ด้านการบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตร ด้านแนวนโยบายในการพัฒนาจริยธรรม และด้านกิจกรรมเชิงจริยธรรม

“การบูรณาการจริยธรรมในหลักสูตร” หมายถึง การที่อาจารย์ผู้สอนบูรณาการ หรือสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรมเข้าไปในกระบวนการเรียนการสอน และในเนื้อหาของรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตร สาขาวิชา มีกระบวนการ แผนงาน หรือโครงสร้างในการบริหารงานของหลักสูตรสาขาวิชาในการกำกับติดตามด้านการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาอย่างชัดเจน

“แนวนโยบายในการพัฒนาจริยธรรม” หมายถึง การที่มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนิสิตนักศึกษา ด้วยการกำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการ ในการพัฒนาจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาไว้อย่างต่อเนื่องชัดเจนเป็นรูปธรรม ตลอดจนการสนับสนุนการพัฒนาสิ่งแวดลอมและสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสถาบัน

“กิจกรรมเชิงจริยธรรม” หมายถึง การที่มหาวิทยาลัยกำหนดรูปแบบกิจกรรมการพัฒนาจริยธรรมของสถาบันการศึกษาถึงแนวทาง และวิธีการของกิจกรรมที่หลากหลาย โดยให้การสนับสนุนและส่งเสริมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ และสถานที่ เป็นต้น

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 11 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดร (มร.อศ.), มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (มร.ม.), มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย (มร.ล.), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (มร.สน.), มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา (มร.นม.), มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี (มร.อบ.), มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ (มร.ชย.), มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด (มร.รอ.), มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ (มร.ศก.), มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ (มร.สร.) และ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (มร.บร.)

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.7.1 ทราบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของกพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

1.7.2 ทราบโมเดลสมการโครงสร้างพฤติกรรมเชิงจริยธรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.7.3 ผู้วิจัย สามารถสร้างรูปแบบพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.7.4 พัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

